

Poročilo sekcije "Uveljavljanje prostovoljnega dela v družbenih institucijah"

Vodja sekcije: Dr. Božo Žaja

Poročevalka: Dr. Anica Kos

V uvodu je vodja sekcije poudaril, da je neustrezno področje materialne proizvodnje icevati od družbenih dejavnosti. Opozoril je, da je nujno finančno ovrednotiti programe prostovoljnega dela na področju socialnih dejavnosti, ter navedel primer Zagreba, kjer imajo različne institucije in društva možnost predložiti samoupravni interesni skupnosti svoje programe prostovoljnega dela, pri čemer imajo ti programi enak status kot redni programi institucij. Nadalje je dr. Žaja zastavil vprašanje, ali v konceptih prostovoljnega dela, ki so bili predstavljeni na posvetu, dovolj upoštevamo, da so navdušenje, altruizem in želja, biti koristen in pomagati drugemu človeku, imanentna nagivenja. Na vprašanje, ali je možno odpreti institucijo in povabiti k sodelovanju ustrezno pripravljene in usposobljene prostovoljce, so odgovorili koreferati, v katerih so avtorji prikazali modele in izkušnje konkretnih akcij prostovoljnega dela.

Marta Vodeb je prikazala delo študentov prostovoljcev v Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani. Analizirala je odnose med prostovoljnimi delavci, otroki in starši ter strokovnimi delavci Svetovalnega centra, posredovala je analizo procesa sodelovanja ter prikazala probleme in učinke prostovoljnega dela na različne udeležence.

Sonja Žorga je poročala o raziskavi o učinkih dela prostovoljnih delavcev - študentov s skupinami otrok s psihosocialnimi težavami v osnovni šoli (Ljubljana). Raziskava ima naravo evaluacije pomoči prostovoljcev otrokom. Ugotovila je merljive in ugodne učinke tega dela na otroke.

Boris Hudina je opisal, kako poteka pomoč prstovoljcem mladoletnim prestopnikom v okviru Centra za socialno delo Split. Z analizo osebnosti prostovoljnih delavcev in odzivanjem profesionalnih delavcev je predstavil probleme, s katerimi se srečuje organizator prostovoljnega dela. Menil je, da so ljudje pripravljene prostovoljno delati, da pa strokovnjaki pogosto kažejo odpor do tega, ali paniso sposobni ustrezno organizirati prostovoljnega dela.

Višnja Car je govorila o sodelovanju širokega kroga prostovoljnih sodelavcev v Dječjem domu v Karlovcu. Njihov namen je humanizirati institucionalno okolje, s kulturnimi in drugimi dejavnostmi obogatiti otrokov razvoj v okviru institucije ter povezati institucijo z okoljem. Model je posebej zanimiv zaradi vsebinskega in formalnega bogastva dejavnosti in zato, ker vključuje različne skupine prostovoljnih sodelavcev - upokojenca, dijake, vojake, umetnike in druge.

Adela Kelhar je poročala o prostovoljnem delu dijakov v Mariboru. Na osnovnih šolah pomagajo otrokom z učnimi in vedenjskimi težavami. Dejavnost se razvija v okviru Vzgojne posvetovalnice. Dijaki so zelo pripravljeni sodelovati in so pri delu izredno vztrajni.

V razpravi so bila nato omenjena različna vprašanja in stališča v zvezi s prostovoljnim delom v družbenih institucijah:

- nujnost financiranja programov prostovoljnega dela,
- nujnost nepretrganega prostovoljnega dela oz. vključevanja prostovoljnega dela v delovanje družbenih institucij kot stalne vsebine in oblike dela,
- potreba po sodelovanju med republikami pri razvijanju prostovoljnega dela. Izmenjavali naj bi informacije in izkušnje ter se dogovarjali za skupne akcije,
- nujnost debirokratizacije in odpranja institucij,
- možnost, da bi priznali pripravništvo za čas opravljanja prostovoljnega dela, če gre za diplomiranega strokovnega delavca, ki ni zaposlen,
- vprašanje, v kolikšni meri omogočiti spontanost in pluralizem pri razvijanju prostovoljnega dela,
- potreba po razvijanju prostovoljnega dela družine kot oblike samopomoči in vzajemne pomoči na področjih, kjer se prepletata institucionalno in družinsko življenje in interesi (npr. prostovoljno sodelovanje staršev v vrtcih; šolah s poudarjeno neposredno participativno vlogo),
- nujnost zavesti o etičnih vidikih prostovoljnega dela, ker ima lahko neugodne učinke.